

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 18 april 2024
(OR. en)

9099/24

UK 60

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	18 april 2024
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2024) 169 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS BESLUT om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett avtal mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om ungas rörlighet

För delegationerna bifogas dokument – COM(2024) 169 final.

Bilaga: COM(2024) 169 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 18.4.2024
COM(2024) 169 final

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

**om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett avtal mellan Europeiska unionen och
Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om ungas rörlighet**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL REKOMMENDATIONEN

• Motiv och syfte med rekommendationen

Den 1 februari 2020 utträdde Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (*Förenade kungariket*) ur Europeiska unionen (*unionen*) och Europeiska atomenergigemenskapen (*Euratom*).

Villkoren för utträdet fastställs i avtalet om Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (*utträdesavtalet*)¹. Utträdesavtalet trädde i kraft den 1 februari 2020 och föreskrev en övergångsperiod under vilken unionsrätten² var tillämplig på och i Förenade kungariket i enlighet med det avtalet. Denna period upphörde den 31 december 2020.

Under övergångsperioden enades Europeiska unionen, Euratom och Förenade kungariket om ett handels- och samarbetsavtal, som unionen ingick på basis av rådets beslut (EU) 2021/689³ och tillämpade provisoriskt från den 1 januari 2021⁴. Avtalet trädde i kraft den 1 maj 2021.

Övergångsperiodens utgång ledde till att den fria rörligheten för personer mellan unionen och Förenade kungariket upphörde⁵.

I sina riktlinjer av den 23 mars 2018 om de framtida förbindelserna med Förenade kungariket förklarade Europeiska rådet att det ”*framtida partnerskapet bör inbegripa långtgående bestämmelser om rörligheten för fysiska personer, baserade på full ömsesidighet och icke-diskriminering mellan medlemsstaterna*”⁶.

Trots Europeiska unionens och Förenade kungarikets gemensamma politiska förklaring från 2019⁷ (som behandlade ungas rörlighet) vägrade Förenade kungariket att inleda förhandlingar

¹ EUT L 29, 31.1.2020, s. 7.

² Enligt definitionen i artikel 2 i utträdesavtalet.

³ Rådets beslut (EU) 2021/689 av den 29 april 2021 om ingående, på unionens vägnar, av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om säkerhetsförfaranden för utbyte och skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (EUT L 149, 30.4.2021, s. 2).

⁴ Rådets beslut (EU) 2020/2252 av den 29 december 2020 om undertecknande, på unionens vägnar, och om provisorisk tillämpning av handels- och samarbetsavtalet mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan, och av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om säkerhetsförfaranden för utbyte och skydd av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter (EUT L 444, 31.12.2020, s. 2).

⁵ Med undantag av Irland. Irland ligger kvar inom den gemensamma resezon med Förenade kungariket.

Frågan om likabehandlingen av unionsmedborgare som var bosatta i Förenade kungariket vid övergångsperiodens utgång (och av medborgare i Förenade kungariket som var bosatta i unionen vid den tidpunkten) tas upp i utträdesavtalet.

⁶ EUCO XT20001/18, 23 mars 2018, punkt 10.

⁷ Politisk förklaring om de framtida förbindelserna mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket (EUT C 34, 31.1.2020, s. 1). I denna förklaring står det att ”*Parterna är eniga om att överväga villkor för inresa och vistelse för syften såsom forskning, utbildning och ungdomsutbyten.*” (§ 51).

På grundval av denna förklaring hade kommissionen infört bestämmelser om rörlighet i det utkast till avtal som överlämnades till Förenade kungariket den 18 mars 2020 inför förhandlingarna (Utkast till avtalet om ett nytt partnerskap med Förenade kungariket, UKTF (2020) 14, den 18 mars 2020: https://commission.europa.eu/publications/draft-text-agreement-new-partnership-united-kingdom_en).

om rörlighet⁸ under 2020 års förhandlingar. Därför tar handels- och samarbetsavtalet inte upp frågan om personers rörlighet mellan avtalsparterna. Handels- och samarbetsavtalet innehåller dock bestämmelser om samordning av de sociala trygghetssystemen⁹ som stöder möjligheten till rörlighet för personer enligt endera partens nationella lagstiftning och därför möjliggör rörlighet.

Personers rörlighet mellan unionen och Förenade kungariket regleras nu av unionens (och dess medlemsstaters) respektive Förenade kungarikets nationella (immigrations-) regler (se nedan). Det är nuförtiden mer komplicerat, vilket leder till minskad rörlighet mellan unionen och Förenade kungariket¹⁰. Denna situation har särskilt påverkat möjligheterna för unga människor från unionen och Förenade kungariket att uppleva tillvaron på varandras territorium och att dra nytta av utbyten för unga och kultur-, studie-, forsknings- och yrkesutbildningsutbyten.

Under 2023 kontaktade Förenade kungariket flera (men inte alla) medlemsstater i syfte att förhandla om arrangemang för rörlighet för unga, enligt modell av Förenade kungarikets system för visering för rörlighet för unga. Detta tillvägagångssätt skulle leda till olika behandling av unionsmedborgare. Dessutom skulle denna strategi inte ta itu med de största hindren för ungas rörlighet sedan övergångsperiodens slut.

Ett avtal mellan unionen och Förenade kungariket om rörlighet för unga skulle syfta till att åtgärda några av de största hindren för ungas rörlighet till följd av de regler som nu tillämpas i unionen och Förenade kungariket (se nedan). Det skulle vara ömsesidigt, dvs. alla unionsmedborgare och alla medborgare i Förenade kungariket skulle omfattas av det.

Nuvarande regler som tillämpas i unionen och i Förenade kungariket:

När det gäller unionen styrs rörligheten för medborgare i Förenade kungariket, sedan övergångsperiodens utgång, av följande regler och policyer:

- Unionen har en uppsättning rättsliga instrument som är tillämpliga på tredjelandsmedborgare på området för laglig migration. I vissa fall reglerar de villkoren för inresa och vistelse för vissa kategorier av tredjelandsmedborgare: de mest relevanta är blåkortsdirektivet¹¹, direktivet om studerande, praktikanter och forskare¹² samt direktivet om ett kombinerat tillstånd¹³.

⁸ ”Rörlighet” i den mening som avses i det planerade avtalet innebär en fysisk persons hemvist, dvs. en icke-tillfällig vistelse. Det planerade avtalet behandlar således inte frågor om underlättande av resor eller tillfälligt tillhandahållande av tjänster genom en fysisk persons närvaro på den andra partens territorium.

⁹ Se artiklarna 488–491 och protokollet om samordning av de sociala trygghetssystemen i handels- och samarbetsavtalet.

¹⁰ Under helåret fram till juni 2023 flyttade 87 000 fler unionsmedborgare bort från Förenade kungariket än vad som flyttade in.

¹¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/1883 av den 20 oktober 2021 om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning (EUT L 382, 28.10.2021).

¹² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/801 av den 11 maj 2016 om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för forskning, studier, praktik, volontärarbete, deltagande i elevutbytesprogram eller utbildningsprojekt och för au pairarbete (EUT L 132, 21.5.2016, s. 21).

¹³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/98/EU av den 13 december 2011 om ett enda ansökningsförfarande för ett kombinerat tillstånd för tredjelandsmedborgare att vistas och arbeta på en medlemsstats territorium och om en gemensam uppsättning rättigheter för arbetstagare från tredjeland som vistas lagligen i en medlemsstat (EUT L 343, 23.12.2011, s. 1).

- Medborgare i Förenade kungariket kan besöka unionen utan visering under en period på högst 90 dagar under en 180-dagarsperiod (möjligheten att bedriva avlönad verksamhet under den perioden beror på nationell lagstiftning)¹⁴.

I fråga om Förenade kungariket:

- Förenade kungariket har för närvarande ett landsneutralt invandringssystem som ger olika visumvägar för studerande, forskare och vissa arbetstagare (särskilt forskare och akademiker, kvalificerade arbetstagare¹⁵, hälso- och sjukvårdspersonal och säsongarbetare inom jordbrukssektorn) samt för volontärer i vissa fall. Det finns ingen särskild viseringsväg för au pairer.
- Unionsmedborgare kan besöka Förenade kungariket (dvs. inte för utbildning eller arbete) viseringsfritt under en period på upp till sex månader¹⁶.

Dessutom har Förenade kungariket hittills avstått från att ansluta sig till unionsprogram på områdena ungdom, kultur och utbildning, såsom Erasmus+ eller Kreativa Europa (programområdet kultur), vilket minskar möjligheterna för utbyten för unga, samt utbyten inom utbildning och kultur¹⁷. Dessutom omfattas studerande från unionen nu av mycket höga terminsavgifter som gäller för utländska studerande när de vill studera (särskilt gäller det högre utbildning och doktorandstudier) i Förenade kungariket jämfört med de avgifter som betalas av inhemska studerande. De har också försvårad eller ingen tillgång till därmed sammanhängande förmåner (t.ex. stipendier, studielån). Detta gäller även doktorander som reser till Förenade kungariket som en del av ett Horisont Europa-projekt (inom ramen för Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna)¹⁸. Resultatet är en minskning av antalet studerande från EU i Förenade kungariket¹⁹.

Unga människor som är intresserade av att genomföra praktik eller lärlingsutbildning i Förenade kungariket som en del av unionens utbildningsprogram har, utöver svårigheterna att hitta lämplig viseringsväg, ställts inför den särskilda problematiken att deras praktik- eller lärlingsplats betraktas som ”arbete” av Förenade kungariket och därför omfattas av regeln om minimilön. Det finns dock ett undantag från denna regel för praktik- eller lärlingsutbildning (”work placements”) när praktiken genomförs som en del av Förenade kungarikets utbildningsprogram²⁰.

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1806 av den 14 november 2018 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav.

¹⁵ Sådana som överskrider en tröskel för minimilöner, förutsatt att arbetet är upptaget i en förteckning över godkända yrken och att den brittiska arbetsgivaren har godkänts av det brittiska inrikesministeriet (och att arbetsgivaren därför kan utfärda ett sponsringsintyg för den viseringssökande).

¹⁶ Visit the UK as a Standard Visitor: Översikt – GOV.UK (www.gov.uk)

¹⁷ Förenade kungariket är associerat till Horisont Europa från och med den 1 januari 2024 på de villkor som fastställs i handels- och samarbetsavtalet, men det avtalet innehåller inga bestämmelser som garanterar forskares rörlighet, utan endast en klausul om ”bästa möjliga insatser” i detta avseende. Se artikel 712.1 och 712.2 i handels- och samarbetsavtalet.

¹⁸ Dessutom omfattas doktorander och forskare som flyttar till Förenade kungariket inom ramen för ett Horisont Europa-projekt (framförallt inom Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna) för närvarande inte av några särskilda lättnader när det gäller inresa och vistelse och ställs inför höga viseringsavgifter och hälsoavgifter.

¹⁹ En minskning med 50 % av antalet inskrivna EU-medborgare vid brittiska universitet mellan 2020 och 2022. Se Europaparlamentets resolution av den 23 november 2023 om genomförandet av handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket (2022/2188 (INI)), punkt 148.

²⁰ <https://www.gov.uk/employment-rights-for-interns>

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Unionen är i allmänhet fast besluten att stödja inrättandet av ramar för att underlätta utbyten mellan unga på hela den europeiska kontinenten, i syfte att öka de direkta personkontakterna, föra samman människor och stärka banden. Unionen är också intresserad av att unga människor i unionen förvärvar färdigheter och utvecklar talanger, även över gränserna och utanför unionen²¹.

Såsom anges ovan har unionen lagstiftning som är tillämplig på tredjelandsmedborgare som kommer från tredjeländer på området för laglig migration. Denna lagstiftning reglerar villkoren för inresa och vistelse för vissa kategorier av tredjelandsmedborgare – till exempel för forsknings-, studie- eller utbildningsändamål, men även för visst arbete.

Unionen har dock inte utvecklat internationella avtal med europeiska grannar som omfattar rörlighet för unga utöver avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (som utvidgar den inre marknaden, inbegripet när det gäller fri rörlighet för personer, till Norge, Island och Liechtenstein genom införlivande av unionsbestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet) och avtalet med Schweiz om fri rörlighet för personer²². Det senare avtalet innehåller särskilt en bestämmelse om icke-diskriminering på grund av nationalitet när det gäller personer från den ena parten som arbetar eller är lagligen bosatta på den andra partens territorium, och det innehåller ett begränsat antal bestämmelser i unionsrätten som är tillämpliga i förhållandet mellan parterna.

Många medlemsstater har program för rörlighet för unga som omfattar en begränsad tidsperiod (ofta kallade ”arbetsferievisum” eller program för ungas rörlighet), med vissa länder utanför Europa. Dessa program är i allmänhet begränsade till att lösa frågan om visum/arbetstillstånd, men behandlar inte nödvändigtvis frågor som berör terminsavgifter eller rätten att behandlas på samma sätt som inhemska medborgare. De är ofta också begränsade i fråga om tillåtna inresevolymmer.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Handels- och samarbetsavtalet innehåller bestämmelser om samordning av de sociala trygghetssystemen, som är en viktig möjliggörande faktor för och ett komplement till eventuella avtal om rörlighet mellan parterna.

Handels- och samarbetsavtalet innehåller regler om fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse för affärsändamål (t.ex. tillhandahållande av tjänster). Dessa regler tar upp fall av tillfällig vistelse för ett särskilt ändamål och kan inte uppnå de mål som anges i denna rekommendation (vilket innebär att bosätta sig i landet).

Unionen genomför åtgärder för att stödja, samordna och komplettera medlemsstaternas åtgärder på områdena utbildning, yrkesutbildning och forskarutbildning, unga och kultur – t.ex. genom särskilda program (t.ex. Erasmus+, Kreativa Europa (programområdet kultur) och Marie Skłodowska-Curie-åtgärder inom ramen för Horisont-programmet) som är öppna för tredjeländers deltagande, under förutsättning att lämpliga villkor är uppfyllda.

²¹ Unionen strävar också efter att locka till sig kompetens och talanger på permanent basis. Se: Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Att locka kompetens och talang till EU*, COM(2022) 657, 27.4.2022.

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om rörlighet för kompetens och talanger, COM(2023) 715 final, 15.11.2023.

²² Avtal mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Schweiziska edsförbundet, å andra sidan om fri rörlighet för personer (EGT L 114, 30.4.2002, s. 6).

2. REKOMMENDATIONENS RÄTTSLIGA UTFORMNING

• Rättslig grund

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för rådets beslut om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett avtal mellan unionen och Förenade kungariket om rörlighet för unga är artikel 218.3 och 4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

Den materiella rättsliga grunden för avtalet om rörlighet för unga kan fastställas först i slutet av förhandlingarna. I princip är området frihet, säkerhet och rättvisa ett område med delad befogenhet mellan unionen och medlemsstaterna. Genom artikel 79.2 a och b i EUF-fördraget ges unionen befogenhet att anta åtgärder om villkoren för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare som önskar vistas lagligen i en medlemsstat (inbegripet för familjeåterförening) och unionen har redan agerat med avseende på vissa kategorier av personer (se ovan)^{23 24} – utan att det påverkar medlemsstaternas rätt att bestämma hur många tredjelandsmedborgare som ska beviljas inresa till deras territorium för att söka arbete.

Avtalets slutgiltiga karaktär (dvs. enbart ett unionsavtal eller ett blandat avtal) kan fastställas först när förhandlingarna har slutförts.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Endast en strategi på unionsnivå kommer att säkerställa att alla medlemsstater behandlas lika när det gäller personers rörlighet till Förenade kungariket, vilket är en av de viktigaste aspekterna i Europeiska rådets riktlinjer från 2018 på detta område.

En strategi på unionsnivå skulle också lättare kunna försöka förverkliga den ambition som Europeiska rådet begärt och tillföra ett mervärde jämfört med nuläget, i form av följande: avsaknad av kvoter för resenärer, undvikande av skönmässiga förfaranden för viseringsansökningar, rörlighetsperiodens längd under den aktuella perioden, omfattningen av syftet med vistelsen, möjligheten för resenärerna att åtföljas av nära familjemedlemmar samt likabehandling av EU-medborgare och brittiska medborgare i ett antal fall.

Parallella förhandlingar mellan medlemsstaterna garanterar varken att Förenade kungariket skulle vara intresserat av att nå en överenskommelse med varje medlemsstat och de skulle inte heller garantera att Förenade kungariket skulle behandla alla medlemsstaterna på samma vis.

• Proportionalitetsprincipen

Unionens åtgärder går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå det politiska målet att underlätta ungas rörlighet mellan unionen och Förenade kungariket. Det skulle ge unga EU-medborgare en tydlig, enkel och kostnadseffektiv väg för rörlighet till Förenade kungariket. Detta skulle skapa klarhet för de berörda medborgarna i motsats till den nuvarande situationen, där det finns flera parallella viseringsvägar till Förenade kungariket. Dessa vägar är begränsade (t.ex. kvoter, korta tidsbegränsningar, inga medföljande familjemedlemmar) och dyra (höga viseringsavgifter, extra hälso- och sjukvårdsavgifter). Det skulle också syfta till att specifikt ta itu med de största hindren för unga EU-medborgare (t.ex. när det gäller

²³ Enligt artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och EUF-fördraget, kommer Danmark inte att kunna delta i det planerade avtalet. Därför ska alla hänvisningar till unionsmedborgare i denna rekommendation förstås så att de inte inbegriper danska medborgare, och hänvisningar till medlemsstater som destinationsland enligt det planerade avtalet ska inte anses omfatta Danmark. Danmarks särskilda situation skulle kunna behandlas framöver i ett separat avtal som motsvarar innehållet i avtalet mellan EU och Förenade kungariket.

²⁴ När det gäller Irland är bestämmelserna i protokoll nr 21, fogat till fördraget om Europeiska unionen och EUF-fördraget, tillämpliga. Avtalet bör under alla omständigheter inte påverka Irlands arrangemang inom ramen för den gemensamma resezon.

terminsavgifter eller praktikplatser som en del av unionsstudier) som andra alternativ (t.ex. Förenade kungarikets rörlighetsprogram för unga) inte tar itu med.

Ett avtal mellan unionen och Förenade kungariket är det lämpligaste instrumentet för att uppnå målet, eftersom det redan från början skulle behandla frågan om icke-diskriminering bland unionsmedborgare.

- **Val av instrument**

Ett icke-bindande instrument, såsom ett administrativt samförståndsavtal, skulle inte vara tillräckligt för att skapa rättssäkerhet för unga människor när det gäller möjligheterna till rörlighet för unga mellan unionen och Förenade kungariket. Endast en bindande ömsesidig överenskommelse i form av ett formellt internationellt avtal om ungas rörlighet mellan unionen och Förenade kungariket skulle garantera denna rättssäkerhet.

3. BUDGETKONSEKVENSER

Det föreslagna avtalet har inga budgetkonsekvenser.

4. ÖVRIGA INSLAG

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Med denna rekommendation uppmanar Europeiska kommissionen Europeiska unionens råd att ge bemyndigande att inleda förhandlingar om ett nytt avtal mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket om rörlighet för unga²⁵, att utse EU-kommissionen till unionens förhandlare och att ge förhandlaren direktiv och utse en kommitté, med vilken samråd ska ske under förhandlingarna.

Det planerade avtalet innebär inte att medborgare i Förenade kungariket beviljas de rättigheter som följer av den grundläggande rätten till fri rörlighet för unionsmedborgare.

Det planerade avtalet om ungas rörlighet bör vägledas av följande parametrar:

- Den personkrets som omfattas är begränsad till unga EU-medborgare och brittiska medborgare, dvs. i ålderskategorin 18–30 år.
- Vistelsens längd är begränsad till en rimlig tidsram (t.ex. fyra år).
- Rörligheten är inte inriktad på bara ett ändamål, den kan alltså utövas för olika ändamål: arbete, studier, utbildning/praktik (även inom ramen för ett unionsprogram för utbildning), forskning, volontärarbete, annan verksamhet eller bara besök/resor under vistelsen.
- Rörligheten omfattas inte av kvoter.
- Allmänna inresevillkor gäller och resenären omfattas av dessa villkor under hela vistelsen.
- Relevanta skäl för avslag på ansökningarna.
- Kontroll av att villkoren är uppfyllda och att det inte finns några skäl för avslag av de berörda nationella myndigheterna inom ramen för ett inreseförfarande före utövandet av rörligheten.

²⁵ Följande skulle uteslutas: fysiska personers inresa och tillfälliga närvaro för att tillhandahålla tjänster (Allmänna tjänstehandelsavtalet, leveranssätt 4) och reglerna om underlättande av resor/gränspassage (t.ex. pass kontra identitetskort, användning av elektroniska spärar) eller viseringsfria resor för kortare vistelser.

- Rörligheten till unionen endast utövas i den medlemsstat som tog emot medborgaren från Förenade kungariket, dvs. inresetillstånd till en medlemsstat tillåter inte rörlighet inom unionen till en annan medlemsstat²⁶.
- De resande behandlas på samma sätt som landets egna medborgare, åtminstone i fråga om arbetsvillkor, inbegripet lön och uppsägning samt hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, föreningsfrihet, vissa aspekter av allmän och yrkesinriktad utbildning, skatteförmåner, i den mån personen har skatterättslig hemvist, och rådgivningstjänster som tillhandahålls av arbetsförmedlingar.
- Likabehandling gäller även för terminsavgifter för högre utbildning. Detta gäller även för personer som omfattas av andra viseringsvägar.
- Förenade kungarikets ”hälso- och sjukvårdstillägg” ska inte gälla för resenärer från EU.
- Villkor för utövandet av rätten till familjeåterförening med dem som omfattas av avtalet.

Det planerade avtalet bör vara ett kompletterande avtal till handels- och samarbetsavtalet²⁷. Det planerade avtalet bör därför ingå i samma enhetliga institutionella ram som handels- och samarbetsavtalet, i vilket reglerna om tvistlösning utgör en integrerad del.

Det planerade avtalet bör inte påverka unionens regelverk och nationella bestämmelser om lagliga migrationsvägar, dvs. det bör medföra en ytterligare migrationsväg utöver befintliga migrationsvägar i endera parten, om sådana finns tillgängliga.

Det planerade avtalet bör inte påverka tillämpningen av unionens och medlemsstaternas bestämmelser om förvärv av ställning som varaktigt eller långvarigt bosatt.

Det planerade avtalet bör inte påverka följande:

- Reglerna om samordning av de sociala trygghetssystemen i handels- och samarbetsavtalet.
- Reglerna om dubbelbeskattning.
- Reglerna om kontroll av personer som passerar parternas gränser, inbegripet underlättande av resor från endera partens sida.
- De regler som kräver registrering av den andra partens medborgare inom en viss tidsram vid ankomsten.

Dessutom skulle förhandlingarna om det planerade avtalet med fördel kunna kompletteras med parallella diskussioner om Förenade kungarikets eventuella deltagande i unionsprogram på området unga, utbildning och kultur, såsom programmet Erasmus+ och programmet Kreativa Europa (programområdet kultur). Förenade kungarikets associering till ett sådant program skulle kunna ske i enlighet med det förfarande som föreskrivs i handels- och samarbetsavtalet, i enlighet med artikel 218.9 i EUF-fördraget²⁸.

²⁶ Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 21 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (EGT L 239, 22.9.2000, s. 19).

²⁷ Artikel 2.1 i handels- och samarbetsavtalet.

²⁸ Förenade kungarikets eventuella associering till unionsprogram regleras i artikel 710 i handels- och samarbetsavtalet: Protokoll I till det avtalet skulle kunna ändras för detta ändamål genom ett beslut av den specialiserade kommittén för deltagande i unionsprogram som avses i artikel 8.1 s i handels- och samarbetsavtalet.

RÅDETS BESLUT

om bemyndigande att inleda förhandlingar om ett avtal mellan Europeiska unionen och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om ungas rörlighet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 218.3 och 218.4,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

- (1) Avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan (*handels- och samarbetsavtalet*)²⁹ gäller sedan den 1 januari 2021. Det är, vid sidan av avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (*utträdesavtalet*)³⁰, hörnstenen i de bilaterala förbindelserna mellan Europeiska unionen (*unionen*) och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland (*Förenade kungariket*).
- (2) Även om handels- och samarbetsavtalet föreskriver en samordning av de sociala trygghetssystemen som stöder personers rörlighet enligt endera partens nationella lagstiftning, behandlar det inte rörligheten i sig, dvs. möjligheten för en medborgare i den ena parten att bosätta sig eller vistas på den andra partens territorium. Handels- och samarbetsavtalet innehåller också regler om fysiska personers inresa och tillfälliga vistelse för affärsändamål, vilket emellertid endast avser fall av tillfällig vistelse för ett särskilt ändamål (t.ex. tillhandahållande av tjänster).
- (3) Mobiliteten mellan unionen och Förenade kungariket regleras nu i stället av unionens (och dess medlemsstaters) respektive Förenade kungarikets nationella regler (för immigration). Detta har lett till ett minskat antal personer som utövar rörlighet mellan unionen och Förenade kungariket. Detta har särskilt påverkat möjligheterna för unga människor från unionen och Förenade kungariket att få erfarenheter utomlands på varandras territorium och att dra nytta av utbyten för unga och kultur-, studie-, forsknings- och yrkesutbildningsutbyten.
- (4) Under 2023 kontaktade Förenade kungariket flera (men inte alla) medlemsstater i syfte att förhandla om bilaterala arrangemang för rörlighet för unga, enligt modell av Förenade kungarikets program för visering inom ramen för rörlighetsprogrammet för unga. Detta skulle leda till att EU-medborgare behandlas olika. Dessutom skulle denna strategi inte ta itu med de största hindren för ungas rörlighet.
- (5) Förhandlingar bör därför inledas i syfte att ingå ett kompletterande avtal, i den mening som avses i artikel 2 i handels- och samarbetsavtalet, med Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland på området rörlighet för unga.

²⁹ EUT L 149, 30.4.2021, s. 10.

³⁰ EUT L 29, 31.1.2020, s. 7.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kommissionen bemyndigas härmed att på unionens vägnar förhandla om ett avtal om ungas rörlighet med Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

Artikel 2

Förhandlingsdirektiven återges i bilagan till detta beslut.

Artikel 3

Förhandlingarna ska föras i samråd med [rådet för in namnet på den särskilda kommittén].

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

Ordförande
På rådets vägnar